

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/230/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120209882
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4120209882.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. F., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky X. F., nar. XX.X.XXXX, bytom S. V., U. XXX/XX, pošta A. Y., zastúpenej JUDr. Jozefom Gajdošom, advokátom so sídlom Zlaté Moravce, 1.mája 1236/1 a otca R. H., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ - otec maloletej X. F., nar. X.X.XXXX sa svojím návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 3.1.2020 domáhal úpravy styku a zníženia výživného na maloleté dieťa. Okresný súd Nitra uznesením dňa 10.9.2020 vylúčil návrh otca na zníženie výživného na samostatné konanie. Otec návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že je SZČO, jeho príjem je nestabilný, nie je každý mesiac v rovnakej výške a nie je isté či vôbec bude mať na ďalší týždeň nejakú zákazku. Ako SZČO musí odvádzať odvody, platiť daň z príjmu a zaplatiť účtovníčku. Je dŕžný zdravotnej aj sociálnej poisťovni. Spláca hypotekárny úver, má náklady na bývanie, ošatenie, stravovanie a hygienu, rôzne nepravidelné výdavky, spláca zročné výživné na dcéru vo výške 70 eur mesačne. V októbri 2019 mal výdavok na vykurovacie zariadenie do bytu 290,71 eura. Sumu terajšieho výživného 130 eur považuje vzhľadom na vek dcéry za vysokú. (1)

Otec maloletého dieťaťa vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že návrh na zníženie výživného podáva z dôvodu, že mu to finančne nevychádza. V súčasnosti má vyššie výdavky ako v roku 2019, kedy bolo súdom upravované výživné a týkajú sa najmä cestovania za dieťaťom, výdavkami na stravu na maloletú, ktoré počas styku mŕňam kúpou darčiekov pre dieťa. Jeho mesačné výdavky na bývanie - energie - elektrina voda, kúrenie sú cca 300 eur, v rovnakej výške ako boli v roku 2019. Aktuálne už nespláca svoj záväzok voči spoločnosti Krug, s.r.o., ktorý je splatený, naďalej spláca hypotekárny úver vo výške 110 eur, so zostatkom, ktorý uviesť nevedel. Iný úver ani pôžičku nemá. Naďalej podniká ako živnostník v odbore elektroinštalácie s príjmom obdobným ako v roku 2019. Za rok 2019 mal príjmy podľa daňového priznania 12632 eur a výdavky 7579,20 eur. Platí odvody 230 eur a mesačne fakturuje od 900 do 1270 eur brutto. Má dlh na zdravotnom a sociálnom poistení cca 6000 eur. Neplatil odvody zhruba rok. Je to riešené exekučne, aktuálne spláca po 100 eur sociálnej a po 100 eur sociálnej poisťovni ako penále. Neplatil odvody, lebo musel vypomáhať svojej matke finančne. S maloletou je v kontakte, posledný mesiac sa však styk nerealizoval. V záverečnom návrhu žiadal otec znížiť výživné na sumu 50 eur mesačne od 1.1.2021. (2)

Matka maloletého dieťaťa vypočítaná ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že u nej výraznejšia zmena pomerov od roku 2019 nenastala. Aktuálne je po ukončení PN zamestnaná s priemerným mesačným príjmom 780 eur netto, poberá PnD 24,95 eura mesačne. Iný príjme nemá. Nenadobudla žiadny nehnuteľný ani hnutelný majetok väčšej hodnoty. Žije u rodičov. Na bývanie im neprispieva. Dlh resp. úver vo VUB banke začne splácať až od 1/2021 v mesačnej splátke 480 eur. Maloletá navštevuje Materskú škôlku v S. V., kde je rodičovský príspevok 15 eur ročne, školné 7 a stravné cca 30 eur mesačne. Okrem vitamínov neužíva žiadne lieky. Zvýšené výdavky na krúžkovú aktivitu nemá. Otec si vyživovaciu povinnosť počas roka 2020 plnil súdom určenej výške, zameškané výživné nemá. Je pravdou, že otcovi neumožnila styk počas posledného mesiaca kvôli COVIDU, nakoľko je z iného okresu.

(3)

Právny zástupca matky v záverečnom návrhu žiadal návrh otca ako nedôvodný zamietnuť, pokiaľ má otec nejaké dlhy, je jeho prvoradou povinnosťou zaplatiť výživné, ktoré má prednosť pred inými výdavkami. (4)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrh zamietnuť ako nedôvodný s poukazom na nepreukázanú zmenu pomerov na strane otca. Súdom určené výživné považuje za primerané vzhľadom k veku a pomerom na strane dieťaťa. (5)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu otca a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov: daňové priznanie otca za rok 2019, doklady preukazujúce výdavky na bývanie v domácnosti otca, doklady preukazujúce výdavky spojené s podnikateľskými aktivitami - odvody, daň z príjmu za rok 2019, zmluva o nájme bytu otca, potvrdenie o príjme matky, potvrdenie o návšteve MŠ, potvrdenie o PnD, rozpis nákladov na dieťa, pripojený spis Okresného súdu Nitra 12Pc/10/2018 a z neho rozsudok zo dňa 15.05.2019, pripojený spis Okresného súdu Nitra 13P/94/2020 a z neho doklady preukazujúce príjmy otca za rok 2020 - faktúry a tiež rozsudok zo dňa 10.09.2020 a zistil tento skutočný a právny stav: (6)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra 12Pc/10/2018-262 zo dňa 15.05.2019 súd určil, že R. H. je otcom maloletej X. F., nar. X.X.XXXX maloletej zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 130 eur mesačne od narodenia dieťaťa, určil zročné výživné vo výške 3220 eur, ktorú sumu povolil otcovi splácať v splátkach po 70 eur mesačne spolu s bežným výživným a zároveň upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Rozsudkom Okresného súdu Nitra 13P/94/2020-95 zo dňa 10.09.2020 bol zmenený tento rozsudok v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň kalendárneho roka v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod., v období od 24. 12. do 26.12. nasledovne: každý páry kalendárny rok od 24.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod. a každý nepáry kalendárny rok od 25.12. od 12:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 12:00 hod. V roku 2019 mal otec jednu vyživovaciu povinnosť, podnikal ako živnostník od roku 2011, na pojednávaní uviedol, že má príjem zo živnosti 1000 eur mesačne. Splácal úvery a to dlh voči spoločnosti KRUK s.r.o. vo výške 1523,42 eura a hypotekárny úver 20 000 eur zo zmluvy zo dňa 22.11.2016 so splátkou vo výške 100 eur. Vlastnil nehnuteľnosť - byt, ktorý v tom čase rekonštruoval a mal ostatné výdavky na stravu, bývanie a cestovné. Otec od narodenia dcéry prispel na jej výživu do rozhodnutia súdu sumou 1200 eur. Matka mala len jednu vyživovaciu povinnosť, poberala rodičovský príspevok do 31.08.2019 vo výške 214,70 eura mesačne a PnD. Žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Bola nemajetná. Splácala úver v mesačnej splátke 387,85 eura mesačne z úverovej zmluvy na sumu 23 000 zo dňa 4.9.2013, úver v splátke 50,43 eura - Home Credit Slovakia a splátku 140 eur mesačne v Prvej oddľžovacej zo zmluvy z roku 2016. Výdavky na dieťa boli primerané veku dieťaťa. (7)

V súčasnosti žije matka s maloletým dieťaťom v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Na bývanie a energie neprispieva. Aktuálne má pozastavené splátky úverov. Od 1.10.2020 je zamestnaná v spoločnosti B. Braun Abitun s.r.o. ako zdravotná sestra s príjmom 780 eur mesačne netto, poberá PnD 24,95 eura mesačne. Od 4/2020 do 9/2020 bola práceneschopná a poberala nemocenské dávky v priemernej výške 710 eur mesačne. Iný príjem nemá, je nemajetná. Maloletá X. navštevuje Materskú škôlku v S. V. s ročným rodičovským príspevkom 15 eur, školným 7 eur mesačne a stravným cca 30 eur mesačne. Zvýšené výdavky na platené krúžky a iné platené aktivity matka nemá. Zdravotný stav maloletej je dobrý. Otec si vyživovaciu povinnosť plní riadne v súdom určenej výške 130 eur mesačne. Je v kontakte s dieťaťom. (8)

Otec žije sám, naďalej podniká ako živnostník v odbore elektroinštalácií s obdobným príjmom ako v roku 2019 - v priemere 1000 eur mesačne. Za rok 2019 mal podľa daňového priznania príjmy z podnikateľskej činnosti 12 632 eur a výdavky 7579,20 eura. Mesačne v r. 2020 účtuje - fakturuje za vykonané práce od

900 do 1386 eur. Podľa vyjadrenia otca má dlh na zdravotnom a sociálnom poistení vo výške cca 6000 eur, odvody neuhrádzal asi rok. Naďalej spláca hypotekárny úver v mesačnej splátke 110 eur, záväzok voči spoločnosti KRUK s.r.o. má už splatený. Výdavky a náklady spojené s bývaním sú totožné ako v roku 2019 - elektrina 40 eur mesačne, vodné 12,96 polročne, 4,64 poplatky RTVS. (9)

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (10)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (11)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (12)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (13)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (14)

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (15)

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca. Otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že mu to finančne nevychádza, má vyššie výdavky ako v roku 2019, ktoré súvisia s realizáciou kontaktov s maloletou (cestovné, stravy dieťaťa počas pobytu u otca a kúpa darčiekov pre dieťa), spláca záväzky z neplatených odvodov štátu súvisiacich z jeho podnikateľskými aktivitami ako aj zo zameškaného výživného na maloleté dieťa. Žiadna iná zmena pomerov v osobných pomeroch otca, v jeho finančných a majetkových pomeroch nenastala. Otec sa sám na pojednávaní vyjadril, že jeho príjmové pomery ako aj majetkové pomery sú nezmenené, rovnaké ako v r. 2019. (16)

Je zrejmé, že nedošlo k žiadnej zmene pomerov od r. 2019, ktorá je spôsobilá zmeniť výšku vyživovacej povinnosti otca. Na strane otca maloletého dieťaťa žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu neboli zistené. Príjem otca je rovnaký (cca 1000 eur mesačne), spláca už len jeden úver v rovnakej mesačnej splátke (ďalší už splatil), náklady na bývanie má v nezmenenej výške. Rodič má zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu, je jeho povinnosťou zabezpečiť potreby svojho dieťaťa v primeranej výške, primerane k svojim finančným možnostiam a pomerom. Súd v rozhodnutí v r. 2019 konštatoval, že výživné na maloleté dieťa vo výške 130 eur mesačne zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca si plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a zodpovedá aj potrebám maloletého dieťaťa. Návrh otca, ktorý pri nezmenených pomeroch na jeho strane a pri zvýšení veku dieťaťa (aj keď len o jeden rok) s čím súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie jeho potrieb, navrhuje znížiť svoju finančnú povinnosť k dieťaťu o viac ako polovicu na sumu 50 eur mesačne je absolútne nepochopiteľný a nedôvodný vzhľadom k pomerom na strane otca. Súd zdôrazňuje, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (ustanovenie § 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine.) Každý rodič by si mal uvedomiť svoju sociálnu a ekonomickú situáciu, mal by si uvedomiť, že ako rodič berie na seba povinnosť a zodpovednosť za svoje maloleté dieťa a má sa správať tak, aby zabezpečil seba aj svoje maloleté dieťa, primerane reguloval výdavky a tiež, aby svoje záväzky a povinnosti dokázal vždy plniť a zároveň dokázal

v adekvátnej výške plniť svoju vyživovaciu povinnosť ku svojmu dieťaťu. Tvrdiť, že nemôžem platiť výživné v stanovenej výške, pretože splácam aj zameškané výživné, nakoľko som si od narodenia dieťaťa riadne neplnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona alebo z dôvodu, že ako podnikateľ si neplním svoje záväzky, neuhrádzam odvody a preto mám dlh, ktorý musí splácať a preto mi na výživné pre dieťa nezostávajú finančné prostriedky je nielen absurdné ale je to v rozpore s ustanovením § 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine (výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov) ako aj s úlohou rodiča v živote nezaopatreného dieťaťa- starať sa o dieťa a riadne zabezpečovať svoje potreby. (17)

Aj matka má finančnú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, ktoré je čiastočne kompenzovaná osobnou starostlivosťou matky o maloleté dieťa (§62 ods. 4 Zákona o rodine), matka má už príjem zo závislej činnosti a nielen rodičovský príspevok ako v r. 2019, to však neznamená, že plnením jej vyživovacej povinnosti sa zníži vyživovacia povinnosť otca, pretože by to bolo v rozpore s § 75 ods. 1 Zákona o rodine (pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného). Matka tým, že je aj ona zo svojho príjmu schopná sa finančne podieľať na potrebách dieťaťa, zvyšuje životnú úroveň maloletého dieťa oproti predchádzajúcemu stavu. (18)

Súd konštatuje, že nemôže bez zmeny pomerov meniť predchádzajúce rozhodnutie súdu, pretože by išlo o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Výživné 130 eur mesačne nie je neprimerané ako sa domnieva otec a je plne v záujme maloletého dieťaťa ponechať ho v stanovenej výške z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozsudku. Návrh otca na zníženie výživného preto súd ako nedôvodný s poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti zamietol. (19)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (20)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.